

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Justitie en Veiligheid
De heer D.M. van Weel
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 16 juni 2026

betreft *Vragen over Voorstel voor een verordening tot oprichting van EU inc. met de bijbehorende mededeling
E260009 - COM(2026)320 en COM(2026)321*

ons kenmerk 181470

Geachte heer Van Weel,

De leden van de vaste commissies voor Justitie en Veiligheid en Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei hebben met belangstelling kennisgenomen van het Voorstel voor een verordening tot oprichting van EU Inc. met de bijbehorende mededeling van 18 maart 2026.¹ De leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA** en **SP, BBB, D66, CDA** en **Volt** hebben naar aanleiding hiervan een aantal vragen en opmerkingen die zij aan de regering willen voorleggen. De fractieleden van de **PvdD** sluiten zich aan bij de gestelde vragen door de fractieleden van Volt.

Vragen en opmerkingen van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP

De fractieleden van GroenLinks-PvdA en de SP hebben vragen aan de Europese Commissie over de instelling van het zogenaamde 28ste regime, ook wel bekend als EU Inc. Deze vragen leggen zij ook graag aan de regering voor. De belangrijkste grondslag van de vragen ligt in de vraag hoe democratisch het is om een regime in te stellen dat wel voor een paar bedrijven voordelig is, maar in de praktijk burgers of bestaande bedrijven benadeelt, onmogelijk nog bij te schaven valt in de toekomst vanwege de gekozen rechtsgrondslag en dat er in potentie aan bijdraagt dat belangrijke sociale rechten uitgehold worden. Betrouwbare sociale rechten zijn het sterkste fundament onder een sterke EU. Het uithollen van deze rechten via een voorstel dat gaat over administratieve vereenvoudiging voor het bedrijfsleven is niet transparant en voedt daarmee het wantrouwen tegen de EU, aldus deze leden.

Deze leden maken zich grote zorgen over de koppeling tussen administratieve vereenvoudiging om bedrijven op te richten en de enorme maaswijdte die voor ontduiking van bestaande wetten en regelgeving voor nieuwe (en omgevormde bedrijven) ingevoerd wordt. Dit voorstel dreigt daarmee een route te openen waarmee bedrijven arbeidsrechten, cao's, het minimumloon en wellicht zelfs de regelgeving voor klimaat en de bescherming van het leefmilieu kunnen ontwijken. Als dit doorgaat, zet het voorstel in ieder geval de deur open voor oneerlijke concurrentie, schijninvesteringen en een versnelde race naar beneden op lonen en arbeidsvoorwaarden.

Deze leden snappen dat er behoefte is aan administratieve versnelling voor het vernieuwende bedrijfsleven, maar dit mag niet ten koste gaan van beschermingsniveaus. Deze leden zien echter niet de noodzaak om deze versnelling in het voorstel te combineren met een enorme uitholling van de sociale rechten, inclusief het recht op een schone en gezonde leefomgeving. Daarbij maken zij zich

¹ E260009 - COM(2026)320 en COM(2026)321

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181470

blad 2

zorgen dat deze uitholling niet alleen voor start-ups mogelijk wordt gemaakt, maar voor een hele brede groep bedrijven: Alle bedrijven, zowel bestaande als nieuwe. De bescherming van burgers, de sociale zekerheid en het milieu dreigen daarbij op zeer ondemocratische wijze achtergesteld te worden bij de belangen van bedrijven.

Dit achten de fractieleden van GroenLinks-PvdA en SP een zeer wezenlijk probleem van dit nieuwe regime. Dit vinden zij onbegrijpelijk in het licht van de waarden waar de EU voor staat.

De eerste vraag die deze leden dan ook hebben, is of met de ondoordachte en overhaaste instelling van dit regime het democratisch vertrouwen van burgers in de Europese Unie als geheel niet een enorme dreun krijgt, aangezien de negatieve gevolgen voor burgers fors kunnen zijn?

De tweede vraag die hiermee samenhangt, is welke procedures burgers kunnen inzetten om de uitholling van hun sociale rechten onder het 28ste regime te voorkomen of terug te draaien nu de grondslag van dit wetsvoorstel dat niet mogelijk lijkt te maken? Kan de juridische grondslag aangepast worden waardoor de koppeling met de positie van de sociale rechten en het oprichten van een EU Inc. voorkomen wordt?

Het aparte regime van de EU Inc. en de eenmalig registratie brengt veel rechtsonzekerheid voor werknemers over de jurisdictie waaronder diens arbeidsrelatie valt, hoe het recht op verhaal gewaarborgd is, en welke collectieve rechten er van toepassing zijn. Bovendien is het niet in alle landen toegestaan voor vakbonden om groepen werknemers collectief bij te staan. Hoe kunnen de collectieve rechten van alle werknemers in Europa worden beschermd binnen dit voorstel?

Voldoet de gekozen procedure voor het oprichten van deze nieuwe bedrijfsvorm aan de vereisten ten aanzien van de bescherming van de rechten van burgers, zoals deze bijvoorbeeld in het EVRM zijn vastgelegd?

De volgende vragen richten zich op de democratische legitimiteit van dit 28ste regime. De Europese Unie lijkt steeds vaker het bedrijfsleven buiten de normale Europese rechtsorde te willen brengen. Dit gebeurde al binnen verschillende handelsverdragen, en dit lijkt zich nu met EU Inc. verder door te zetten. Deze leden denken dat met deze wijze van opereren de Europese Commissie eraan bijdraagt dat de steun voor de Europese Unie onder burgers zal afnemen in plaats van toenemen. Immers belangrijke rechten van burgers worden uitgehold door de instelling van een bedrijfsvorm waarin burgers weinig tot geen impactvolle zeggenschap hebben terwijl zij wel de lasten van deze bedrijfsvorm zullen dragen. Kan de regering hierop reflecteren? Hoe wil de regering een democratisch tekort bestrijden? Hoe argumenteert de regering dat deze bedrijfsvorm de ongelijkheid in de Europese Unie binnen nationale landen gaat versterken?

Kunt u aangeven in hoeverre het voorstel voorkomt dan wel stimuleert dat er een race naar de bodem ontstaat op het vlak van milieu en sociale rechten (zowel van individuele werknemers als van collectieve bescherming)? Immers, als het doel is om nationale rechtsregimes (meer) gelijk te trekken, hoe wil men dit doen in een Europese Unie waarin de sociale rechten en milieuafspraken lokaal zeer kunnen verschillen, en ook moeten verschillen om aan de lokale situatie het hoofd te kunnen bieden? Welke waarborgen zijn door u hiervoor gesteld? Hoe verhoudt zich dit tot de competentieverdeling tussen de lidstaten en de EU?

Bent u bekend met het recente rapport van de Raad van Europa over social dumping². Kunt u ingaan op de aanbevelingen die daarin staan en hoe het voorstel voor de EU Inc. hieraan bijdragen dan wel een extra risico voor vormen?

² PACE, 'PACE calls for stronger action against social dumping and labour exploitation', te raadplegen op: <https://pace.coe.int/en/news/10280/>.

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181470

blad 3

Welke risico's ziet de regering ten aanzien van het 28ste regime als het gaat om het duurzaam en toekomstbestendig waarborgen van een gezond leefmilieu en een leefbaar inkomen als basis van een sterke militaire defensie van Europa? De beschermingsregimes uit de Kaderrichtlijn Water en andere milieubeschermingsrichtlijnen moeten, aldus deze leden, dan ook niet gezien worden als administratieve belemmering voor het bedrijfsleven maar juist als van het allergrootste belang voor de duurzame autonomie en veiligheid van Europa. Deelt u deze mening? Zo ja, bent u bereid om alle uithollingen van de bescherming van het leefmilieu en een gezonde leefomgeving buiten het voorstel voor EU Inc. te houden?

Waarom is er gekozen voor een rechtsvorm waarbij aandeelhouders niet persoonlijk aansprakelijk zijn voor de gevolgen van hun besluiten? Waarvoor is dat nodig in een wereld waarin kapitaal al een veel betere onderhandelingspositie heeft dan arbeid? Kunt u aangeven hoe bij de EU Inc. accountability door bedrijven voor wanbeheer richting milieu en sociale rechten wordt verzekerd in algemene zin en voor kapitaalverschaffers in het bijzonder? Immers, in de tijd van flexibel over de grenzen bewegende beleggers, zien we keer op keer dat bedrijven onder druk van aandeelhouders steeds vaker niet handelen in het primaire (toekomstige) belang van het bedrijf, laat staan oog hebben voor het algemeen belang of de belangen van toekomstige generaties. Op welke wijze wordt de naleving gemonitord, accountability geregeld en gehandhaafd?

Social dumping

De regering beschrijft hoe de statutaire vestigingslocatie de regels voor medezeggenschap bepalen.³ Hoe voorkomt de regering dat alle EU Inc. bedrijven zich in het land met de slechtste regels voor arbeidsrechtelijke verplichtingen en voor medezeggenschap gaan vestigen, waarna zij vanuit dat vertrekpunt in heel de EU gaan werken, wat zal leiden tot social dumping in andere landen dan de vestigingslocatie?

Verschillende partijen, waaronder de vakbonden, betwisten dat de Europese Commissie, via de juridische grondslag van het voorstel, het recht heeft om in te breken op: Loonvorming (door de ondermijning van het wettelijk minimumloon en van collectief onderhandelde lonen); Inning van sociale zekerheidspremies; Collectieve werknemersrechten en -bescherming en; Belastinginning, wat voor werknemers en de samenleving nadelige gevolgen kan hebben.

Volgens deze leden is dit een juiste analyse. Het voorstel lijkt niet compatibel met de gekozen rechtsgrondslag van artikel 114 VWEU. Er valt immers niks te harmoniseren: er wordt een nieuw regime naast de bestaande stelsels van de 27 lidstaten gecreëerd. Een parallel regime dat tegelijkertijd wel zeer wezenlijke impact heeft op die bestaande stelsels; Er is dus geen sprake van harmoniseren maar van overrulen.

Kan de regering hierop reflecteren en aangeven waarom de regering van mening is dat dit wel de juiste juridische route is en de rechtsgrondslag van artikel 114 VWEU zich hiervoor zou lenen?

Wat zijn de rechtsgevolgen volgens de regering, indien er later blijkt dat de gekozen rechtsgrondslag onjuist is. In hoeverre is door de Commissie zorgvuldig beargumenteerd en afgewogen in hoeverre een parallel regime schadelijk kan zijn voor een eenduidig en transparant juridisch kader en daarmee samenhangende verplichtingen voor bedrijven die binnen de reikwijdte van het EU-recht vallen?

De regering acht de waarborgen in het EU Inc. voorstel onvoldoende op het vlak van misbruik en fraude onvoldoende.⁴ In hoeverre geldt dit ook voor het omzeilen van arbeidsrechtelijke

³ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 3.

⁴ VCP, 'VCP, FNV en CNV vragen minister EZK advies in te winnen over legitimiteit rechtsbasis EU Inc.', te raadplegen op: [VCP, FNV en CNV vragen minister EZK advies in te winnen over legitimiteit rechtsbasis EU Inc. - VCP](#)

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181470

blad 4

verplichtingen, collectieve werknemersrechten, rechtsonzekerheid onder werkenden en een effectief recht op verhaal voor werkenden?

Daarbij draagt het voorstel bij aan oneerlijke concurrentie tussen bestaande bedrijven en de nieuwe EU-Inc bedrijven. Die laatste kunnen immers shoppen in verschillende juridische regimes wanneer zij zichzelf oprichten of omvormen. Het uitgangspunt dat ieder bedrijf als EU-Inc bedrijf het (formele) land van vestiging vrijelijk kan kiezen, maakt dat een EU-Inc bedrijf de facto kiest wélk nationale rechtstelsel (naast de bepalingen in de EU-Inc verordening) van toepassing is. Zo ontstaat er oneerlijke concurrentie tussen normale Nederlandse bedrijven en EU-Inc bedrijven, omdat die laatsten een lichter bedrijfsrechtelijk regime kennen.

De fractieleden van GroenLinks-PvdA en SP stellen dat bovendien oneerlijke concurrentie op loonkosten en arbeidsvoorwaarden tussen normale bedrijven en EU Inc. bedrijven ontstaat. EU Inc. bedrijven hebben kunstmatig lagere loonkosten, dus normale bedrijven leggen het af. De druk wordt groter op normale bedrijven om zich ook tot EU Inc. om te katten en mee te gaan in de concurrentie op loon en arbeidsvoorwaarden.

Waarom zou u, terwijl u streeft naar gelijke rechten en plichten voor het bedrijfsleven binnen de EU, bijdragen aan deze ongelijke marktvoorwaarden onder bepaalde bedrijven in Europa? Ondermijnt u hiermee niet juist één van de fundamenteën van de Europese markt? Graag een reactie op deze constatering en reflectie op de effecten die op de lange termijn te verwachten zijn: dwingt u bedrijven zo niet allemaal een EU Inc. bedrijfsvorm op te richten en zo bij te gaan dragen aan de uitholling van de leefomgeving en de sociale rechten?

Voor mkb-bedrijven die een nationale markt bedienen, is het onlogisch om een EU Inc. bedrijfsvorm op te richten. Zeker wanneer dat in een ander land moet om financiële en administratieve voordelen te kunnen benutten. Kunt u onderbouwen dat dit niet op korte en lange termijn nadelig uitpakt voor het Nederlandse mkb?

De rechtsgrondslag van artikel 114, lid 2, VWEU maakt het **onmogelijk** om de verordening aan te vullen met de noodzakelijke voorwaarden ter bescherming van de belangen en rechten van werknemers, aldus de fractieleden van GroenLinks-PvdA en SP.⁵

Kunt u onderbouwen hoe u voor zich ziet dat arbeid zijn belangen in relatie tot EU Inc. bedrijven gelijkwaardig (zowel met betrekking tot individuele als met betrekking tot collectieve werknemersrechten) kan verdedigen zoals richting gewone bedrijven? Welke juridische waarborgen zijn hiervoor in het voorstel opgenomen?

Kunt u bevestigen dat niet de statutaire vestigingslocatie van het EU Inc. bedrijf bepalend is voor het regime van arbeidsrecht, maar de regels van het land waarin de economische activiteiten van een EU Inc. plaatsvindt? Kunt u bevestigen dat dit geldt voor zowel de collectieve als de individuele arbeidsrechten? Op welke wijze is het transparant en traceerbaar welk rechtsregime van toepassing is wanneer een EU Inc. bedrijf in meerdere landen opereert? Hoe wordt monitoring, toezicht en handhaving vormgegeven en door wie wordt dit uitgevoerd bij een dergelijk gefragmenteerd rechtsregime?

Zo niet, kunt u dan aangeven waarom u van mening bent dat de Commissie hiermee niet onrechtmatig treedt in de bevoegdheden van nationale staten? Immers, de fractieleden van GroenLinks-PvdA en SP

⁵ De fractieleden van GroenLinks-PvdA en SP vragen u in het bijzonder op te letten op lid 2 van Artikel 114 VWEU: "Lid 1 is niet van toepassing op de **fiscale bepalingen**, op de bepalingen inzake het vrije verkeer van personen en op de bepalingen inzake de **rechten en belangen van werknemers**."

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181470

blad 5

stellen dat zij hiermee evident de nationale bevoegdheden uitholt ten aanzien van sociale rechten als leefbaar minimumloon etc.

Zo niet, kunt u uw visie geven over de verhouding arbeid en kapitaal in de toekomstige economie binnen de EU en richting de huidige militaire verdediging van Europa? Kunt u aangeven waarom burgers van de Europese Unie bereid zouden willen zijn om hun leven te wagen en hun besteedbare inkomen te zien dalen om de Europese Unie militair te verdedigen, terwijl diezelfde Europese Unie haar sociale rechten uitholt door het instellen van een 28ste regime waarbij de sociale en economische burgerrechten van burgers sterk onder druk gezet worden? Deze leden wijzen er voor de volledigheid op dat er geen enkel economisch bewijs is dat toegenomen economische groei zonder stevige regulering vanuit de overheid eerlijk verdeeld wordt tussen arbeid en kapitaal.

Dit voorstel maakt bij de bedrijven mogelijk dat werknemers uitbetaald worden in aandelen, in beginsel zonder ondergrens. Hoe verhoudt zich dat met het minimumloon en hoe wenst u daarbinnen handhaving van het minimumloon mogelijk te maken aangezien deze verordening straks voorrang krijgt op onze nationale minimumloonwetgeving? Wat betekent de in deze EU-verordening gecreëerde mogelijkheid om te belonen door middel van aandelenopties vis-a-vis de toepasselijke cao-verplichtingen? Immers, aandelenpakketten kunnen in waarde fluctueren en in dit wetsvoorstel hoeven de aandelenpakketten in het EU Inc. bedrijf niet gestoeld te zijn op enige werkelijke waarde. Daarnaast kan een werknemer bij een EU Inc. bedrijf niet op een eigen gewenst moment die aandelenpakketten incasseren voor normale euro's. Hoe voorkomt u dat werknemers bij EU Inc. bedrijven geen boodschappen kunnen doen of zonder beloning blijven zitten?

Kunt u al met al beter onderbouwen waarom er met het voorstel geen sprake is van ongeoorloofde uitholling van de nationale bevoegdheden ten aanzien van bepalen van leefbaar minimumloon, collectieve onderhandeling van arbeidsrechten en het recht op vereniging? Kortom, waarom valt de voorgestelde route voor toepassing sociale rechten bij de EU Inc. niet te zien als ongeoorloofde intrede op het subsidiariteitsbeginsel? Of anders verwoord: Kunt u onderbouwen waarom de facto uitholling van de rechtspositie van nationale overheden en burgers, geen ongeoorloofde intrede in de nationale bevoegdheden zou zijn?

Kunt u garanderen dat het voorstel voor de verordening waarmee de nieuwe EU Inc. bedrijfsvorm moet worden opgericht op geen enkele wijze voorbijgaat aan de bevoegdheid van de EU?

Kunt u specifiek ingaan op de door de Europese Commissie gekozen rechtsgrondslag. In hoeverre het voorstel voor de oprichting van een EU Inc. bedrijfsvorm op basis van artikel 114 VWEU geoorloofd is, indien deze bedrijfsvorm (negatieve) invloed heeft op 1) de loonvorming (via de cao of via het wettelijk minimumloon); 2) het recht op collectief onderhandelen en andere collectieve werknemersrechten; 3) op de (hoogte van) afdrachten van sociale zekerheids- en pensioenpremies; 4) de inning van belasting?

Deelt u het standpunt van deze leden dat er volledige juridische duidelijkheid nodig is, op de bovengenoemde punten, voordat zo'n ingrijpende verordening tot stand kan worden gebracht? Bent u derhalve bereid om een juridische opinie van de juridische dienst van de Raad van de Europese Unie (hierna: de Raad) te vragen? Zo nee, waarom niet?

Kunt u reageren op de vraag waarom het voorstel voor het 28ste regime juridische voldoende waarborgen zou hebben om de positie van werkenden en leefomgeving op geen enkele wijze ten opzichte van de status quo te verslechteren?

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181470

blad 6

Bent u van mening dat het 28ste regime geen ontoelaatbare inbreuk is op de bevoegdheden van de Nederlandse staat om de sociale rechten van de Nederlandse burger te realiseren? Zo nee, kunt u onderbouwen hoe bij EU Inc. bedrijven de sociale (arbeidsrechtelijke) rechten, zowel individueel als collectief gewaarborgd worden in Nederland? En op welke wijze daarop zal worden toegezien? Welke aanvullende maatregelen zijn in algemene zin nodig voor monitoring, handhaving en toezicht?

Kunt u aangeven of u verwacht dat het aantal schijnconstructies met brievenbusfirma's en het aantal witwaszaken en het aantal zaken waarbij belastingontwijking speelt zal toenemen indien er daarbij gebruik gemaakt kan worden van EU Inc. bedrijven?

Kunt u aangeven of u van mening bent dat het Nederlandse mkb dat binnen Nederlandse grenzen werkt voldoende concurrentie kan behouden op EU Inc. bedrijven die werken op basis van arbeidsrechtelijke regimes die aanzienlijk zwakker zijn dan die van Nederland?

Hoe kijkt u aan tegen de onderhandelingspositie van burgers en vakbonden in EU Inc. bedrijven? Wordt dat sterker, zwakker of blijft dat hetzelfde? In geval deze zwakker wordt, wat kan er gedaan worden binnen dit wetsvoorstel om de positie gelijk te laten blijven dan wel te versterken ten opzichte van de huidige positie? Is het überhaupt realistisch dat vakbonden en burgers kunnen opboksen tegen de positie van EU Inc. bedrijven? Het vraagt immers dat werknemers en burgers op de hoogte zijn welke arbeidsrechtelijke bescherming vanuit welke lidstaat op hen van toepassing zou moeten zijn, de rechtsregimes uit 27 landen kunnen vergelijken om een goede onderhandelingspositie te kunnen realiseren.

Hoe wenst u de handhaving van sociale rechten, inclusief het recht op een gezonde leefomgeving, vorm te geven bij EU Inc. bedrijven?

Hoe wenst u in het bijzonder om te gaan met de controle en handhaving van malafide uitzendbureaus, wanneer die hun verdienmodellen gemakkelijker grensoverschrijdend kunnen maken via de mogelijkheden die de EU Inc. bedrijfsvorm biedt? In welke sectoren van de economie gaat dit voor problemen zorgen? Welke eisen kunnen worden gesteld binnen het EU Inc. wetsvoorstel om dit te voorkomen?

Welke specifieke inzet is nodig om EU Inc. bedrijven onder het regime van de Wet toelating terbeschikkingstelling of arbeidskrachten (hierna: WTTA) te laten vallen? Welke risico's zijn er gezien de aard van het 28ste regime als het gaat om het nakomen van de verplichtingen van de WTTA voor EU Inc. bedrijven?

Het voorstel lijkt geen vereiste te bevatten dat de kern van de economische activiteiten van een EU Inc. in de lidstaat van registratie wordt uitgeoefend. Hierdoor blijft het mogelijk om, zonder verdere aanpassingen, ook economische activiteiten in andere lidstaten of daarbuiten te verrichten. Welke extra kosten brengen de controle en handhaving met zich mee? En welke instellingen zijn daarmee gemoeid? Zijn er uitvoeringstoetsen van deze instellingen beschikbaar?

Vindt u dat een EU Inc. bedrijf echte economische activiteiten moet ontplooien in het land van registratie? Zo ja, hoe gaat u dat waarborgen?

Hoe kan voorkomen worden dat de eerste registratie door een EU Inc. bedrijf (in een ander land) een volledig ander beeld geeft van dat bedrijf dan de feitelijke activiteiten die het in een volgende EU-lidstaat ontplooit?

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181470

blad 7

Bent u bereid om zich in de Raad actief uit te spreken tegen het EU Inc. voorstel zolang niet gewaarborgd is dat de instelling van dit regime leidt tot versterking van de sociale rechten van burgers in Europa?

Bent u bereid in kaart te brengen wat de (maatschappelijke) schade kan zijn van EU Inc. bedrijven die supersnel failliet gaan en schuldeisers berooid achterlaten, die oneerlijk concurreren op arbeidsvoorwaarden, die onvoldoende belastingen afdragen, die witwassen en die onvoldoende sociale zekerheids- of pensioenpremies afdragen? Bent u het eens met de fractieleden van GroenLinks-PvdA en SP dat die schade veel groter uit kan vallen dan de vermeende baten van dit wetsvoorstel en bent u bereid een kosten-baten analyse te delen op deze punten met de Kamers?

Vragen en opmerkingen van de fractie van de BBB

De fractieleden van de BBB stellen vast dat voorliggend voorstel een nogal haastig opgesteld document is, terwijl de Europese Commissie nog in 2026 politieke overeenstemming zoekt. De kritische positie van de Nederlandse regering komt volgens de leden van de BBB-fractie gedegen over. Zijn andere lidstaten ook zo kritisch op het voorstel en hoe denkt de regering te borgen dat politieke overeenstemming ook gebaseerd is op een voldragen, volledig en integraal wetgevings-coherent voorstel, zo vragen genoemde leden.

Vragen en opmerkingen van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie waarderen dat de Europese Commissie met EU Inc. een optioneel, digitaal georiënteerd ondernemingskader voorstelt dat het voor bedrijven eenvoudiger moet maken om binnen de EU te starten, te opereren en te groeien, met als beoogd effect dat innovatieve ondernemingen in Europa blijven of terugkeren. Deze leden onderschrijven het doel om barrières in de interne markt te verminderen en opschaling in Europa te versnellen. Dit sluit aan bij het D66-streven naar een sterk vestigingsklimaat met minder regeldruk en voorspelbare regels, zodat ondernemers ruimte krijgen om te groeien. Tegelijk past het de Eerste Kamer om scherp te toetsen op juridische houdbaarheid, uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en rechtszekerheid, juist omdat EU Inc. ingrijpt in kernonderdelen van het ondernemingsrecht en sterk leunt op digitalisering en versnelling van procedures. In dat kader hebben deze leden een aantal vragen.

Doelen, indicatoren en relatie met aantrekkelijkheid van Nederland voor start- en scale-ups

Welke doelen en indicatoren hanteert u om de aantrekkelijkheid van Nederland voor start- en scale-ups te behouden en te versterken, en hoe verwacht u dat EU Inc. en de bredere 28ste regeling hieraan bijdragen (bijvoorbeeld via vermindering van fragmentatie en drempels voor grensoverschrijdende opschaling)? Op welke internationale benchmarks, ranglijsten en onderzoeken baseert u zich bij de beoordeling van de Nederlandse positie (waar in publieke berichtgeving regelmatig naar wordt verwezen), en hoe weegt u de uitkomsten daarvan in de Nederlandse inzet in Brussel?

Uitvoerbaarheid en realistische implementatie: randvoorwaarden en termijnen

Het BNC-fiche schetst aanzienlijke uitvoeringsgevolgen voor onder meer de Kamer van Koophandel, de Belastingdienst en de rechtspraak, mede door de benodigde (IT-)koppelingen en uitvoeringshandelingen en zet vraagtekens bij de haalbaarheid van de voorgestelde termijnen.⁶ Welke randvoorwaarden hanteert u als "go/no-go" voor verantwoorde invoering (bijvoorbeeld tijdige beschikbaarheid van uitvoeringshandelingen en technische specificaties, gegevenskwaliteit, capaciteit bij uitvoeringsorganisaties en voldoende tijd voor nationale uitvoeringswetgeving en parlementaire behandeling)? Welke implementatietermijn acht u daarom realistisch in de Europese Raad, en welke inzet kiest u om te voorkomen dat een te krap tijdspad leidt tot uitvoeringsrisico's en juridisch-bestuurlijke kwetsbaarheden?

⁶ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 20-21.

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181470

blad 8

Handhaafbaarheid en integriteit: fraude, witwassen en misbruik versus "fast track" en once-only

De Commissie presenteert EU Inc. als digitaal en snel (waaronder oprichting binnen 48 uur) en werkt met een once-only benadering voor gegevens. U signaleert tegelijkertijd dat in het huidige voorstel waarborgen tegen fraude, witwassen en misbruik onvoldoende zijn en dat toezicht en handhaving kunnen worden bemoeilijkt door de beperkte ruimte voor controle en de inrichting van gegevensuitwisseling.⁷ Welke versterkingen zult u in de onderhandelingen bepleiten om de identiteits- en UBO-controle en traceerbaarheid te borgen en om de bevoegdheden van poortwachters en nationale autoriteiten te versterken? Deze leden vragen dit vanuit het uitgangspunt dat ruimte geven aan ondernemerschapschap ook vraagt om effectieve tegenmacht en handhaafbare regels.

Juridische houdbaarheid: rechtsbasis en fiscale elementen

U plaatst in het BNC-fiche kritische kanttekeningen bij de gekozen rechtsgrondslag, mede waar het voorstel fiscale elementen raakt, en wijst op risico's voor juridische kwetsbaarheid.⁸ Hoe gaat u de juridische houdbaarheid van de verordening borgen en welke inzet kiest u ter voorkoming dat (delen van) het voorstel later worden aangevochten of onderuitgaan? Welke inzet zult u plegen op separate behandeling van fiscale onderdelen op een passende rechtsbasis en met de daarbij horende besluitvormingsprocedure, zodat rechtszekerheid voor ondernemingen en uitvoerders wordt vergroot en de interne markt niet wordt geholpen met een regeling die juridisch wankel blijkt?

Rechtszekerheid en investeerbaarheid: aandelenoverdracht, zekerheden en bescherming van derden

U benoemt in het BNC-fiche uw zorgen over rechtszekerheid bij de digitale overdracht van aandelen zonder nationale notariële waarborgen, met name waar het gaat om beschikkingsbevoegdheid en het vestigen van pandrechten of vruchtgebruik, en de kenbaarheid daarvan voor derden.⁹ Welke aanpassingen zult u bepleiten om rechtszekerheid voor investeerders, werknemers en schuldeisers te borgen, zodat het beoogde doel van EU Inc. (sneller opschalen en makkelijker financiering aantrekken) niet wordt ondermijnd door juridische onzekerheid in eigendomsoverdracht en zekerheden?

De leden van de D66-fractie zien uit naar de beantwoording, omdat dit dossier vraagt om een zorgvuldig evenwicht: het versnellen en vereenvoudigen van ondernemen in Europa is wenselijk, maar alleen duurzaam als rechtszekerheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid vanaf het begin goed zijn geborgd. Tegelijk vinden deze leden het van groot belang dat Nederland zijn positie als aantrekkelijk land voor start- en scale-ups in internationale benchmarks en ranglijsten behoudt en waar mogelijk versterkt. Daarom vragen zij de u om in de beantwoording expliciet te verwijzen naar de relevante onderzoeken en ranglijsten, en te concretiseren welke Nederlandse inzet in Brussel en welke nationale flankerende keuzes nodig zijn om deze positie niet alleen vast te houden maar ook te verbeteren

Vragen en opmerkingen van de fractie van de CDA

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel voor een verordening inzake een 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.'. Deze leden onderschrijven het belang van een goed functionerende interne markt en begrijpen de wens om grensoverschrijdend ondernemen binnen de Europese Unie te vergemakkelijken. Voor deze leden staat evenwel voorop dat nieuwe Europese regelgeving ook juridisch houdbaar, zorgvuldig vormgegeven en in de praktijk uitvoerbaar moet zijn. Deze leden hebben de volgende vragen.

De leden van de CDA-fractie lezen dat u het voorstel mede beziet vanuit de behoeften van het Nederlandse bedrijfsleven.¹⁰ Deze leden vragen u nader te concretiseren welke praktische behoefte van

⁷ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 17.

⁸ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 15.

⁹ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 11-12.

¹⁰ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 6.

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181470

blad 9

Nederlandse ondernemingen met deze nieuwe rechtsvorm wordt geadresseerd, in het bijzonder waar Nederland reeds is voorzien in de Flex-BV. Kunt u daarbij tevens aangeven welke realistische verwachting u heeft ten aanzien van het aantal Nederlandse ondernemingen dat daadwerkelijk voor de EU Inc. zal kiezen, mede in het licht van de door de Commissie genoemde raming van 308.000 EU Inc.'s in tien jaar tijd?¹¹

De leden van de CDA-fractie constateren dat u kritische vragen heeft bij de keuze voor artikel 114 VWEU als rechtsbasis voor dit voorstel, mede in het licht van eerdere Europese rechtsvormen en de jurisprudentie van het Hof van Justitie.¹² Deze leden vragen u nader toe te lichten hoe u de juridische houdbaarheid van deze rechtsgrondslag beoordeelt, afgezet tegen het risico dat hierover in een later stadium juridische procedures ontstaan.

De leden van de CDA-fractie constateren voorts dat de Commissie vooral inzet op een nieuwe optionele rechtsvorm, terwijl vereenvoudiging van bestaande Europese rechtsvormen of verdere gerichte harmonisatie van nationaal vennootschapsrecht beperkt in beeld komen. Deze leden vragen u om – mede vanuit het perspectief van terughoudende en doelmatige wetgeving – nader te reflecteren op de vraag waarom invoering van een nieuwe rechtsvorm thans de voorkeur verdient boven vereenvoudiging van bestaande Europese rechtsvormen of verdere gerichte harmonisatie.

De leden van de CDA-fractie merken daarbij op dat het voorstel weliswaar voorziet in een optioneel vennootschapsrechtelijk kader, maar dat op andere voor ondernemingen wezenlijke terreinen, zoals arbeidsrecht, sociale zekerheid en een groot deel van het belastingrecht, nationale verschillen blijven bestaan. Ook lezen deze leden dat u erop wijst dat ondernemingen na oprichting van een EU Inc. in de dagelijkse praktijk blijven opereren binnen niet-geharmoniseerde nationale rechtsstelsels.¹³ Deze leden vragen u nader toe te lichten in hoeverre de praktische meerwaarde van de EU Inc. hierdoor wordt beperkt en wat dit betekent voor de uitvoerbaarheid en overzichtelijkheid van het voorgestelde regime.

De leden van de CDA-fractie begrijpen de gedachte achter een versnelde oprichtingsprocedure, maar herkennen de twijfels die u heeft of een voldoende zorgvuldige controle binnen 48 uur kan plaatsvinden, mede gelet op verplichtingen rond identificatie en registratie.¹⁴ Deze leden vragen u nader toe te lichten welke onderdelen van de beoogde controle zich naar haar oordeel niet goed binnen deze termijn laten afronden.

De leden van de CDA-fractie constateren daarnaast dat u zorgen heeft over de beperkte ruimte voor preventieve controle bij oprichting en aandelenoverdracht, waarbij wordt opgemerkt dat het feit dat lidstaten geen voorwaarden mogen stellen aan de mogelijkheid tot overdracht van aandelen, veel zorgen oproept over de rechtszekerheid.¹⁵ Deze leden lezen voorts dat het voorstel uitgaat van een digitaal aandeelhoudersregister. Deze leden vragen u nader toe te lichten welke gevolgen dit kan hebben voor de rechtszekerheid rondom eigendomsoverdracht, beschikkingsbevoegdheid en de vestiging van rechten zoals pandrecht of vruchtgebruik. Kunt u tevens ingaan op de vraag hoe in deze systematiek voor derden voldoende objectief kenbaar is wie rechthebbende is en welke rechten op aandelen rusten. In meer generieke zin vragen deze leden u nader toe te lichten hoe het voorstel zich verhoudt tot de rol die in Nederland door het notariaat (de zogeheten 'poortwachtersrol') en andere betrokken instanties wordt vervuld bij het waarborgen van rechtszekerheid en zorgvuldigheid. Indien u het wenselijk acht dat lidstaten op dit punt meer ruimte behouden voor aanvullende verificatie dan

¹¹ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 6.

¹² BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 15.

¹³ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 21.

¹⁴ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 10.

¹⁵ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 21.

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181470

blad 10

het voorstel thans lijkt toe te staan (zulks lijkt te volgen uit het BCN-fiche), hoe verhoudt dit zich dan tot de rationale achter het voorstel?

De leden van de CDA-fractie vragen u voorts te reflecteren op het risico dat een Europese rechtsvorm die naast nationale stelsels bestaat, in de praktijk toch uiteenlopend wordt toegepast en gehandhaafd door verschillen tussen lidstaten in registers, toezichtsinrichting, uitvoeringspraktijk en rechterlijke benadering. Deze leden vragen in het bijzonder wat dit betekent voor de rechtszekerheid en handhaafbaarheid van het voorstel, mede waar het gaat om onderwerpen als bestuurdersaansprakelijkheid en andere vennootschapsrechtelijke geschillen. Acht u het risico aanwezig dat hierdoor nieuwe verschillen en strategische keuzes tussen lidstaten ontstaan, terwijl het voorstel juist beoogt de fragmentatie te verkleinen?

De leden van de CDA-fractie lezen tot slot dat u de voorgestelde termijn van één jaar na inwerking-treding niet realistisch acht, mede gezien de gevolgen voor de Kamer van Koophandel, de Belastingdienst, de rechtspraak en de benodigde nationale uitvoeringswetgeving. Deze leden vragen u nader toe te lichten welke implementatietermijn u haalbaar acht en welke randvoorwaarden eerst vervuld moeten zijn voordat een zorgvuldige invoering van dit voorstel mogelijk is.

Vragen en opmerkingen van de fractie van Volt

De leden van de Volt-fractie zijn verheugd door de voorstellen van de Europese Commissie om een 28ste regime als wettelijk kader voor te stellen voor ondernemingen. De leden van de Volt-fractie zien het creëren van één uniform ecosysteem, waarbinnen start-ups en scale-ups naadloos grensoverstijgend kunnen ondernemen in de hele Unie, als een essentiële stap voor innovatie, toekomstbestendige economische groei en wereldwijde concurrentiekracht van en in de EU. Deze leden stellen ook uw uitgebreide analyse via het BNC-fiche op prijs. Het voorstel geeft de leden aanleiding tot het stellen van een aantal vragen.

Inleidende vraag over de Nederlandse inzet

Het BNC-fiche benoemt dat het vorige kabinet in de inzet een positieve grondhouding over EU Inc. heeft uitgesproken, en als aandachtspunten heeft meegegeven dat een nieuwe rechtsvorm betrouwbaar en flexibel moet zijn en een heldere status en juridische basis moet hebben, en dat misbruik en omzeiling moeten worden voorkomen.¹⁶ Kunt u reflecteren op hoe u deze inzet verder zal vertalen naar de Raad? Ziet u dezelfde aandachtspunten als het vorige kabinet en zult u de accenten die zijn gelegd op punten willen verleggen of aanvullen?

Volledigheid en effectiviteit van het framework

In het BNC-fiche constateert u dat het voorstel het vennootschapsrecht van lidstaten niet harmoniseert, maar daar een optioneel regime met beperkte reikwijdte naast zet, waardoor ondernemers op de interne markt nog steeds te maken krijgen met versnipperde regelgeving.¹⁷ Wat zal uw inzet concreet zijn in de Raad met betrekking tot deze constatering?

Net als u zien de leden van de Volt-fractie belangrijke economische kansen in het introduceren van één rechtsvorm en kader voor ondernemingen die in de hele Unie hetzelfde zijn. Het BNC-fiche is, naast deze positieve grondhouding, vooral uitgewerkt langs de lijnen van fraude, witwassen, poortwachters en handhaving. Hoe kunt u er bij de Nederlandse inzet voor zorgen dat, in aanvulling op het beheersen van risico's, die economische kansen volop werkelijkheid kunnen worden?

¹⁶ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 6.

¹⁷ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 8.

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181470

blad 11

Kunt u aangeven hoe het regime in de praktijk werkbaar en effectief kan worden gemaakt voor ondernemingen die ervoor kiezen? Ziet u mogelijkheden om de reikwijdte van het Commissievoorstel uit te breiden?

Kunt u aangeven hoe het voorstel scoort op het "digital first"-principe dat de EU hanteert? De leden van de Volt-fractie zien in digital first kansen om fysieke belemmeringen weg te nemen waar startende ondernemers tegenaan lopen (zoals verplichtingen om in persoon te verschijnen). Steunt u het digital first-principe bij dit voorstel? Zo ja, hoe zult u daarop inzetten bij EU Inc. om praktische belemmeringen weg te nemen?

De leden van de Volt-fractie zien het meer en makkelijker grensoverschrijdend kunnen ondernemen binnen de hele Unie als één van de grote kansen van EU Inc. Welke voorname uitdagingen ziet u in het voorstel voor ondernemen over grenzen heen? Ziet u mogelijkheden om barrières voor kleine startende ondernemingen weg te nemen en zo ja, welke?

Het voorstel geeft een aanknopingspunt voor het ontwikkelen van een centraal digitaal register van EU Inc. ondernemingen. Kunt u toelichten waarom dit centraal digitaal register niet nu al een onderdeel is van de uitvoering? Wat is ervoor nodig om dit snel op poten te zetten? Welke vervolgstappen acht u noodzakelijk wanneer dit Commissievoorstel door de Raad en het Europees Parlement is aangenomen?

U geeft zelf al aan meer inspanningen te verwachten van de EU op het gebied van fraude en witwassen.¹⁸ Wat betekent dit concreet voor uw inzet binnen de Raad over voorliggend voorstel?

U wijst terecht op de rol van poortwachters bij de controle op EU Inc. ondernemingen.¹⁹ Wat stelt u concreet voor?

Het verontrust de leden van de Volt-fractie dat het voorliggende voorstel geen invloed op het arbeidsrecht heeft. Wat betekent dit concreet als risico voor het omzeilen of beperken van rechten van werknemers? Bent u bereid om zich in te zetten voor het opnemen van werknemersrechten, in het voorstel of parallel daaraan, die nodig zijn om mazen af te dekken en zo de risico's op omzeiling te verkleinen?

Naastliggende nationale wetgeving

Hoe verhoudt het voorliggende voorstel zich met andere initiatieven vanuit Nederland met gelijkgestemde landen om ondernemingsrecht te harmoniseren? Kunt u een update geven over de harmonisering van het faillissementsrecht?

Welke overige harmoniseringsinitiatieven van het vennootschapsrecht zijn er op dit moment gaande? Hoe kijkt u aan tegen de definitie van start-ups en scale-ups in het voorstel? Is deze definitie compatibel met definities van dezelfde concepten in andere Nederlandse wetten? Hoe wilt u voorkomen dat innovatieve bedrijven die niet meer als start-up kwalificeren maar ook nog niet genoeg omzet hebben om als scale-up aangemerkt te worden in de praktijk buiten de regeling zullen vallen?

Op welke wijze denkt u Nederlandse bedrijven nu al voor te kunnen lichten en voor te bereiden op de introductie van het 28ste regime?

Verbinding met de EU voorstellen voor de spaar- en kapitaalmarkt

Hoe ziet u de relatie met de vervolmaking van de spaar- en kapitaalmarkt? Ziet u een mogelijkheid een zekere conditionaliteit tussen de twee initiatieven aan te brengen? Zijn er lidstaten die zich wel

¹⁸ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 17.

¹⁹ BNC-fiche Voorstel 28ste regime voor ondernemingen – 'EU Inc.', p. 9.

datum 16 juni 2026

ons kenmerk 181470

blad 12

gunstig over het 28ste regime uitspreken maar bij de vervolmaking van de spaar- en kapitaalmarkt op de rem trappen?

Samenwerking Benelux

Welke concrete initiatieven neemt u binnen de Benelux Unie conform de motie van Lanschot en Dassen?²⁰ Ziet u bijvoorbeeld mogelijkheden voor een gezamenlijk Benelux geschillenbeslechtsmechanisme? Ziet u mogelijkheden om in Benelux-verband registratieprocessen te stroomlijnen? Op welke wijze zouden de belastingdiensten van de Benelux-landen beter met elkaar kunnen samenwerken, bijvoorbeeld via een once-only principe voor BTW en fiscale identificatie? Het voorstel zal ook in de praktijk via nationale wetgeving moeten worden begeleid. In hoeverre ziet u mogelijkheden voor gezamenlijke uitvoeringsbepalingen? Zijn er mogelijkheden voor proefprojecten?

De leden van de vaste commissies voor Justitie en Veiligheid en Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag uiterlijk **14 juli 2026**.

Hoogachtend,

Mr. B.O. Dittrich

Voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid

S.M. Kluit

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei

²⁰ Kamerstukken II 2025/26, 36800-XIII, nr. 30.